

2022-10-28

Utbildningsdepartementet
103 33 StockholmSofia Hylander
070-562 13 75
sofia.hylander@tco.se

SOU 2022:34 I mål – vägar vidare för att fler unga ska nå målen med sin gymnasieutbildning

U2022/02457

TCO har getts möjlighet att yttra sig över SOU 2022:34 ”I mål – vägar vidare för att fler unga ska nå målen med sin gymnasieutbildning”.

TCO välkomnar utredningens grunduppdrag och mål – att fler unga ska nå målen med sin gymnasieutbildning, antingen i gymnasieskolan eller i komvux. En slutförd gymnasieutbildning har avgörande betydelse, både för fortsatta studier och varaktig etablering på arbetsmarknaden. Betydelsen av att fler unga når målen i gymnasieutbildningen är därmed helt central ur ett långsiktigt kompetensförsörjningsperspektiv.

Uppdraget har bestått av två huvudområden; användningen av sammanhållna yrkespaket på introduktionsprogram samt hur övergången till komvux kan underlättas för elever som inte når målen med sin gymnasieutbildning. I den del av uppdraget som berör yrkespaketens användning på introduktionsprogram tog utredningen utgångspunkt i ett tillkännagivande från riksdagen om införandet av en tvåårig yrkesskola.

Utredningen är omfattande och TCO begränsar sig till att kommentera följande förslag:

5.6.4 Definition av yrkespaket på introduktionsprogram

Utredningen föreslår att det i skollagen införs en definition av sammanhållna yrkesutbildningar (yrkespaket) som kan tillämpas för utbildning på introduktionsprogram. Minsta omfattning av arbetsplatsförlagt lärande ska anges.

TCO tillstyrker utredningens förslag. En reglering även av introduktionsprogrammen skapar en ökad tydlighet för huvudmän, skolor, arbetsgivare och potentiella elever.

5.6.6 Yrkesutbildning på introduktionsprogram och i gymnasiesärskolan ska ingå i samverkan i lokala programråd

Utredningen föreslår att ansvaret för de lokala programråden utvidgas så att samverkan mellan skola och arbetsliv även omfattar

yrkesutbildning som anordnas på introduktionsprogram och i gymnasiesärskolan.

TCO tillstyrker utredningens förslag. En väl fungerande samverkan mellan skola och lokalt arbetsliv är ofta en förutsättning för en kvalitativ yrkesutbildning. Att utvidga ansvarsområdet för redan befintliga programråd är en effektiv och rimlig lösning.

6.6.1 Skyldighet att erbjuda avslutande vägledningssamtal

Utredningen föreslår att det i skollagen införs en skyldighet att erbjuda elever som lämnar gymnasieskolan utan examen (och samtliga elever som lämnar gymnasiesärskolan) ett avslutande vägledningssamtal. Gymnasieförordningen ska ange vilken information som lämnas till eleven vid samtalet.

TCO tillstyrker utredningens förslag. Olika former av studie- och yrkesvägledning är betydelsefull för alla individer och i synnerhet för elever som av olika anledningar inte har kunnat slutföra sin utbildning.

TCO vill också understryka att det finns ett stort behov av förstärkt studie- och yrkesvägledning – inte bara för gymnasieelever utan även för vuxna som behöver ställa om och byta yrke. TCO:s undersökningar visar att behovet av vägledning är stort bland yrkesverksamma tjänstemän.

TCO vill i sammanhanget också påminna om Valideringsdelegationens förslag att kommunerna i egenskap av huvudmän för vuxenutbildningen blir skyldiga att erbjuda validering. Utgångspunkten måste vara att alla som har behov av att få sin reella kompetens bedömd inom utbildning och/eller arbetsliv erbjuds denna möjlighet.

6.6.3 Förtydligande om åldersgränsen till komvux

Utredningen föreslår att bestämmelsen om undantag från behörighetskraven, som möjliggör att yngre elever tas emot i komvux, ska justeras samt föras upp från förordning om vuxenutbildning till skollag.

TCO tillstyrker utredningens förslag. Bedömningen utifrån redovisade underlag att det inte finns behov av att ändra åldersgränser eller andra behörighetskrav i komvux känns rimlig och väl underbyggd.

7.3.1 Bestämmelsen om studie- och yrkesvägledning ska förtydligas

Utredningen föreslår förtydligande av bestämmelserna i skollagen om tillgång till vägledning. Det ska framgå att elever ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledning, att arbetet ska bedrivas på individ-,

grupp- och skolenhetsnivå samt ske i samverkan med lärare och övrig personal.

TCO tillstyrker utredningens förslag.

Therese Svanström
Ordförande

Sofia Hylander
Utredare